

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 72.622 van 19 maart 1998
in de zaak A. 41.940/VII-9338.**

In zake : Jules VEREECKE,
rechtsgeding hervat door :
Filip CASET,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Martin DENYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat Bart STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Canadesen Hof
Bevrijdingslaan 4 bus 1.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jules VEREECKE
op 31 januari 1990 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het besluit van de Gemeenschapsminister van
Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van
7 november 1989 "houdende bevestiging van het besluit
van 12 maart 1987 van de bestendige deputatie van de
provincieraad van West-Vlaanderen, waarbij aan de heer
VEREECKE vergunning werd geweigerd om te Torhout een
mestvarkensfokkerij voor 3000 dieren te exploiteren";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gelet op de brief van 18 november 1996
waarbij Filip CASET, die de inrichting van

VII-9338-1/11

Jules VEREECKE heeft overgenomen, overeenkomstig art. 58 van het Procedurereglement vraagt het geding te hervatten;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur-afdelingshoofd J. DE COENE;

Gelet op de beschikking van 20 augustus 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 19 november 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 januari 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DE WAELE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat B. STAELENS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Rechtspleging.

Overwegende dat op het verzoek van Filip CASET, die de betrokken inrichting van de oorspronkelijke verzoeker heeft overgenomen, om het geding te hervatten, kan worden ingegaan;

2. Feiten.

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

2.1. Verzoekende partij dient op 29 april 1986 een vergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een mestvarkensfokkerij van 3000 varkens, in vier stallen van elk 750 dieren, vier voedersilo's (elk 12 ton) en een bovengrondse petroleumhouder (1.200 liter), voor de inrichting gelegen te Torhout, Zandstraat nr. 1;

De bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen weigert op 12 maart 1987 de vergunning op grond van volgend motief :

"Overwegende dat, gelet op de bestaande mestverzadigingsgraad de gevraagde vergunning dient geweigerd te worden teneinde de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater evenals van de bodem niet verder aan te tasten;"

2.2. Verzoeker tekent op 26 maart 1987 beroep aan tegen deze beslissing bij de minister.

2.3. In het kader van het beroep worden de volgende adviezen verleend :

2.3.1. Op 16 juni 1987 adviseert het bestuur Ruimtelijke Ordening van de administratie voor Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening :

"In antwoord op zijn nota van 25/5/1987 en onder terugzending van de mij medegedeelde stukken heb ik de eer het Bestuur voor Leefmilieu te laten weten dat het gunstig advies van 10/10/1986 van de provinciale Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (cfr. afschrift in dossier) wordt bevestigd. De inrichting is volgens het gewestplan Diksmuide-Torhout (K.B. 5/2/1979) gelegen in een agrarisch gebied. Voor het betrokken gebied bestaat geen goedgekeurd gemeentelijk plan van aanleg."

2.3.2. Op 3 juli 1987 adviseert de Hygiëne- en Gezondheidsinspectie van de administratie Gezondheidszorg :

"In antwoord op uw nota van 2 juni 1987 heb ik de eer U hierbij het verslag over te leggen van het onderzoek ingesteld door Dr. Dondeyne, Inspecteur-geneesheer. Gelet op de ongunstige elementen van het verslag verleen ik dan ook ongunstig advies, en stel voor de bestreden beslissing te bekrachtigen;"

Bedoeld advies van inspecteur-geneesheer Dr. DONDEYNE luidt als volgt :

"Het weigeringsbesluit van de Bestendige Deputatie is gefundeerd op de mestverzadigingsgraad die in het gebied heerst en de bezorgdheid de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te beschermen. De aanvrager verklaart zelf over 21 ha landbouwgrond te beschikken en verder te kunnen beroep doen op verschillende andere boeren - waarbij (hij) ook zichzelf citeert - om de mest af te nemen. Dit verandert niets aan het feit dat het aanbod van varkensgier in het betrokken gebied de nood aan meststof verschillende malen overschrijdt. Hoewel de oprichting van het geplande mestvarkensbedrijf op de voorziene percelen weinig of geen rechtstreekse hinder zou veroorzaken voor de omwonenden - alleen 2 landbouwerswoningen op meer dan 100 m ten noorden van de inplanting - zou een nieuwe inrichting een bijkomende belasting betekenen voor het grond- en oppervlaktewater van dit gebied. Het besluit van de Bestendige Deputatie dient dan ook bekrachtigd."

2.3.3. Op 6 juni 1989 stelt het bestuur Leefmilieu van de administratie voor Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening :

"1) Voorwerp.

Het gaat om een nieuwe inrichting voor mestvarkens in vier stallen voor 750 dierplaatsen elk.

Van twee stallen zouden de bouwwerken inmiddels aan de gang zijn.

De bouwvergunning is verleend op 18 juli 1986 (gemeentenr. 7034, stedenbouw nr. 553.629/86).

2) Beschrijving van de inrichting en toebehoren.

Volgens de gegevens van het plan zullen de gevels van de stallen worden opgetrokken in rode baksteen en zal het dak bestaan uit zwarte asbestcementen golfplaten. De relevante exploitatie-technische kenmerken van de stallen zijn als volgt te beschrijven :

- Verluchting van het natuurlijke type waarbij de stallucht uittreedt via een open nok aan de bovenzijde. De luchttoevoer wordt automatisch geregeld via beweegbare luiken geplaatst in de overlangse gevels.

De verluchting is tevens zo opgevat dat de luchtstroom niet over het mengmestoppervlak wordt geleid.

- Klimaatbeheersing aan de hand van thermo-isolatie aangebracht onder het dak.

- Huisvestingswijze volgens de volroostervloer en groepswijze boxen (15 dieren) staloppervlakte.

- Exploitatiewijze volgens het all in/out-systeem met 2 à 2 1/2 cyclussen per jaar.

- Mengmest als mestsoort.

- Mestopslag in een ondergrondse kelder onder de ganse oppervlakte van de stal. Het inhoudsvermogen van de kelder is voldoende om de mestproduktie over een periode van 6 maanden op te slaan, en beantwoordt aan het criterium van 1 m³/dier. De mestkelder is uitgevoerd in een volle betonnen plaat en zijdelings muren uit betonblokken waarvan de waterdichtheid werd verzekerd door middel van een cementlaag en bitumen.

- Voederwijze met samengesteld varkensvoer. De opslag van dit voer heeft plaats in één silo per stal. De aanvoer van het voer in de silo heeft plaats pneumatisch en het transport binnen de stal mechanisch.

Daarnaast worden eveneens vloeibare voedingsmiddelen verstrekt.

- Putwater als drinkwater en aansluiting op het openbaar net.

N.B. In huidig dossier is eveneens aanvraag gedaan voor volgende toebehoren :

- opslag van vloeibare voedingsstoffen in één houder (30 000 l);

- electromotoren met een totaal vermogen van ongeveer 12 KW voor aandrijving van voederleidingen, roerders en verluchting.

Het lijkt wenselijk al deze toebehoren op te nemen in het vergunningsvoorstel.

3) De stallen worden ingeplant in een vrij homogeen agrarisch gebied.

Op 150 m bevindt zich één hoeve.

Verspreide niet-agrarisch bebouwing treft men op meer dan 250 m.

Meer aaneengesloten woonbebouwing bevindt zich op meer dan 400 m.

Noch beek, noch een andere waterloop bevinden zich in de naaste omgeving van de inrichting.

4) Beschrijving en beoordeling van de milieubelasting afkomstig van de exploitatie van de stal en de opslag van de mest.

4.1. De bij de exploitatie van de varkensstallen in de omgevingslucht geëmitteerde stoffen zijn : ammoniak, stankstoffen, stofdeeltjes, ziektekiemen, ... Ook kan de stal de omgeving beïnvloeden door het optreden van ongedierte en lawaai-emissie.

Opslag van mest kan zowel in geval van lekkage als van onvoldoende opslagcapaciteit, verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater veroorzaken met bestanddelen van de mest, zoals fosfor- en stikstofverbindingen, zware metalen, ziektekiemen, ...

4.2. De effecten die de emissie of de toevoeging van voormelde elementen of stoffen kan veroorzaken, heeft te maken met de volgende milieu-aspecten :

- Volksgezondheid, verband houdend met stank- en lawaai-overlast, stofallergie, optreden van ongedierte, aantasting van putwaterkwaliteit, ...

- Bodem-, grond- en oppervlaktewater verband houdend met verzuring, verontreiniging met zware metalen en met stikstof- en fosforverbindingen.

- Luchtverontreiniging door emissie van stankstoffen, ammoniak, ...

- Natuurlijk milieu, ingevolge verzuring en vermesting;

- Landbouw, ingevolge directe ammoniakshade, verspreiding van ziektekiemen, ...

5) De inplanting en het technisch concept van de stallen (cfr. I 2) en 3) zijn van die aard dat de impact op de omgeving beperkt blijft.

6) Deze inrichting kan wegens haar technische opvatting inzake verluchting, klimaatbeheersing, mestopslagcapaciteit en voederwijze worden geëxploiteerd in overeenstemming met de op te leggen technische type-voorwaarden.

Bovendien is de inrichting op ruime afstand tot niet-agrarisch woonbebouwing ingeplant en is het grondgebruik in haar ruime omgeving overwegend agrarisch, waardoor zij tevens kan worden geëxploiteerd zonder overdreven hinder voor de buurt en aantasting van het natuurlijk milieu.

Vandaar dat het argument van de beroeper-exploitant inzake exploitatie volgens de huidige normen en zonder overdreven hinder gegrond is.

7) Om de redenen vermeld onder I 6) kan het ongunstig advies van de dienst Hygiëne en Gezondheidsinspectie,

zoals trouwens de argumentatie van het beroepen besluit, niet langer worden gehandhaafd, en bestaat er aanleiding toe de aangevraagde vergunning te verlenen.

Gelet op de adviezen van het Hoofdbestuur voor de ruimtelijke Ordening en dat van de dienst Hygiëne en Gezondheidsinspectie, hogervermeld.

Gelet, op onze conclusies onder I 6, 7)

Overwegende de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied van het gewestplan Diksmuide-Torhout goedgekeurd bij K.B. van 5 februari 1979, waarmee zij uit planologisch oogpunt verenigbaar is.

Overwegende dat met verwijzing naar onze conclusies onder I 6) en 7) en de daarin aangegeven feitelijke gegevens, de inrichting kan worden geëxploiteerd in overeenstemming met de voorziene technische typevoorwaarden, alsmede zonder overdreven hinder en aantasting van het natuurlijk milieu;

dat er zodoende aanleiding toe bestaat het beroep gegrond te verklaren en de vergunning te verlenen.

Toelating wordt verleend voor :

- een inrichting voor mestvarkens in vier stallen voor 750 dierplaatsen elk;

- opslag van petroleum in een bovengrondse metalen houder met waterinhoudsvermogen van 1200 l;

- opslag van voer in vier silo's met stockagevermogen van 12 ton elk;

- opslag van vloeibare voedingsstoffen in een tank met een waterinhoudsvermogen van 30 000 l.

- verscheidene electromotoren met een totaal vermogen van ongeveer 12 kW voor aandrijving van voederleidingen, roerder en verluchting.

De vergunning wordt verleend voor een termijn van 20 jaar.

De toelating is afhankelijk van de voorwaarden m.b.t. de exploitatie van nieuwe varkensstallen (AROL/I.M./1988-1)."

2.4. Op 7 november 1989 neemt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting het bestreden besluit houdende bevestiging van het besluit van 12 maart 1987 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, waarbij de vergunning wordt geweigerd. Dit besluit steunt op de volgende motieven :

"Overwegende dat de adviezen van de administratie geen rekening houden met de specifieke kenmerken van de onmiddellijke omgeving; dat zich binnen een straal van 1 km rond het bedrijf talrijke industriële varkenshouderijen bevinden met een enorme concentratie aan mestvarkens; dat de gecumuleerde

geurhinder en ammoniak uitstoot in dat gebied onaanvaardbaar is voor het leefmilieu in al zijn aspecten; dat ten andere tussen de 250 en 400 m. afstand van de inrichting niet-agrarische bebouwing wordt aangetroffen dat vanaf 400 m aaneengesloten woonbebouwing voorkomt; dat de afstanden van 250 tot 400 m te gering zijn om overdreven geurhinder van deze varkenshouderij te voorkomen voor de bewoonde omgeving; dat er bijgevolg aanleiding bestaat om het beroep ongegrond te verklaren en het bestreden besluit te bevestigen,"

3. Ten gronde.

3.1.1. Overwegende dat het eerste middel van het verzoekschrift als volgt is geformuleerd :

"1. artikel 10 A.R.A.B.

Het bestreden besluit verwijst naar het advies van de Administratie voor Gezondheidszorg van 03.07.1987, welk advies de bekrachtiging van het besluit van de Bestendige Deputatie verdedigt

dat echter het bestreden besluit tevens verwijst naar het advies van het Bestuur voor Leefmilieu van de Administratie voor Ruimtelijke ordening en Leefmilieu van 06.07.1989, welk adviseert de verzochte vergunning te verlenen

dat het bestreden Besluit het beroep ongegrond beoordeelt, omdat (...)

Dat verzoeker vaststelt dat het meest recente advies zijnde het advies van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, van 06.06.1989, gunstig luidt voor zijn verzoek.

Dat er duidelijk weinig zorgvuldigheid aan de dag is gelegd bij de besluitvorming voor het nemen van het bestreden Besluit (...)

Dat nergens blijkt, wat in de motivering van het bestreden Besluit wordt aangebracht, dat er een overdreven reukhinder voor de omwonenden zou voortkomen van de inrichting.

Dat uit het onderzoek de commodo et incommodo geen enkel protest blijkt vanwege de omwonenden.

Dat uit dit alles blijkt dat geen rekening wordt gehouden met alle elementen, minstens niet alle elementen in overweging werden genomen, bij de beoordeling van het ingestelde beroep.

Dat de inrichting wordt ingeplant in een agrarisch gebied, dat, volgens de adviezen de inrichting, voldoet aan alle technische vereisten, de

inrichting weinig of geen rechtstreekse hinder zal veroorzaken voor de omwonenden.

Dat het besluit helemaal niet wettig is gemotiveerd en niet voldoet aan de vereiste gesteld bij artikel 10 A.R.A.B., minstens er onzorgvuldigheid is in de beoordeling van het dossier, welke ontoelaatbaar is (...)"

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord en in haar laatste memorie in essentie repliceert :

"In de consideransen van de bestreden beslissing kan men ook duidelijk de gronden die de bevoegde overheid aanhaalt om die weigering te verantwoorden terugvinden. (cfr. supra nr. 5, te weten de hoge concentratie aan mestvarkens; de gecumuleerde onaanvaardbare geurhinder en ammoniak-uitstoot en de nabijheid van niet-agrarische bebouwing en een aan-ééngesloten woonbebouwing op afstanden die te gering zijn om de geurhinder te voorkomen).
(...)"

Uit het geheel van wat hierboven gesteld werd en meer bepaald de ernst waarmee het uitgebreid vooronderzoek gebeurde en het feit dat eenduidige argumenten werden aangehaald door de verwerende partij om haar beslissing te motiveren, kan ook de redelijkheid van de beslissing van het bestreden besluit van 7 november 1989 afgeleid worden. Volledigheidshalve kan daarenboven verwezen worden naar een vaste rechtspraak die naast een onderzoek naar de kennelijke redelijkheid, verder opportuniteitsonderzoek door de Raad van State uitsluit."

3.1.3. Overwegende dat blijkens artikel 10 van het ARAB beslissingen over vergunningsaanvragen met redenen omkleed moeten zijn;

Overwegende dat het bestuur Leefmilieu op grond van een concrete evaluatie van de specifieke kenmerken van verzoekers inrichting en de gevolgen ervan op de onmiddellijke omgeving en het leefmilieu, een goed gemotiveerd gunstig advies over de aanvraag heeft verleend; dat de hierboven geciteerde overweging van het bestreden besluit door haar vaagheid en algemeenheid en door het feit dat zij in geen enkel opzicht de

specifieke kenmerken van verzoekers bedrijf in aanmerking neemt, geenszins aantoonbaar waarom, in weerwil van bedoeld gunstig advies, wordt besloten dat verzoekers inrichting "onaanvaardbaar is voor het leefmilieu in al zijn aspecten", en tot "overdreven geurhinder" zal leiden; dat het middel gegrond is;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 7 november 1989 "houdende bevestiging van het besluit van 12 maart 1987 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, waarbij aan de heer VEREECKE vergunning werd geweigerd om te Torhout een mestvarkensfokkerij voor 3000 dieren te exploiteren".

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op negentien maart 1900 achtennegentig,
door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

M.-R. BRACKE.